

İSTANBUL

Sanayinin, üretimin ve ihracatın başkenti

- Son 10 yıllık ihracat ortalaması 60 milyar dolar. 2017 yılı ihracatı 62 milyar 702 milyon dolar oldu. Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 40'ını merkezi İstanbul'da olan firmalar gerçekleştiriyor. Yıllık ihracatı 20 milyon doların üzerinde olan yaklaşık 400 şirket var İstanbul'da.
- İstanbul üzerinden Türkiye genelinde üretilen hemen hemen bütün ürünlerin ihracatı yapılıyor. Toplam ihracatın yüzde 19'unu hazır giyim ve konfeksiyon ürünleri oluşturuyor. Yüzde 11 payla kimya sektörü ürünleri ikinci sırada yer alıyor. Çelik, otomotiv ve elektrik elektronik, 5 milyar doların üzerinde ihracat yapan diğer sektörler.
- İstanbul'dan hemen hemen tüm ülkelere (TİM'e göre bazı özerk bölgelerle birlikte sayı 231) ihracat yapılıyor. Yüzde 11 payla Almanya ilk sırada bulunuyor. Almanya ile birlikte ilk dörtte yer alan İngiltere, İspanya ve İtalya'ya yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 26'sını oluşturuyor. Beşinci sırada yer alan Irak'ın payı ise yüzde 5'e yakın. 2017'de Irak'a yapılan ihracatta yüzde 43 artış gerçekleşti.
- İstanbullu firmalar, bu yılın ilk 5 aylık döneminde ise 29 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Bu rakam, Türkiye'nin 5 aylık toplam ihracatının yüzde 42'sini oluşturuyor. En çok ihraç edilen ürünlerin başında 5.4 milyar dolarla hazır giyim ve konfeksiyon geliyor. Otomotiv, çelik ve kimya 3 milyar doların üzerinde ihracat yapan diğer sektörler.

350 MİLYAR DOLARLIK EKONOMİ

Üretimden tüketime, sanayiden ticarete Türkiye ekonomisinin başkenti İstanbul... 2007'den bu yana Avrupa'nın en dinamik şehri olarak gösteriliyor. Nüfusu 15 milyon. 81 milyonluk ülke nüfusunun yüzde 18,5'i İstanbul'da yaşıyor. Türkiye'nin yaklaşık 860 milyar dolarlık Gayri Safi Yurtici Hasılası (GSYH)'nin yüzde 40'ına yakın bölümünü üretiyor. Yani yaklaşık 350 milyar dolarlık bir ekonomiye sahip. Avrupa'nın 25. dünyanın 130 ülke ekonomisinin toplamından daha büyük bir rakam bu. Türkiye'nin 400 milyar dolara yaklaşan dış ticaret hacminin yüzde 50'den fazlası da İstanbul üzerinden gerçekleşiyor. Kentte küresel çapta faaliyet gösteren 70 binden fazla firma bulunuyor.

Türkiye'nin en büyük 100 sanayi kuruluşunun 42'si İstanbul'da. 1952'de kurulan **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Türkiye'nin en büyük **sanayi odası**; 40 meslek grubundan 18 binden fazla üyesi var. İl genelinde kurulu 8 organize sanayi bölgesinde 27 binden fazla firma faaliyet gösteriyor. Türkiye'nin eski kuruluşlarından olan ve 1882'de kurulan İstanbul Ticaret Odası (İTO)'nin üye sayısı ise 400 bini geçiyor. Başta turizm olmak üzere lojistik, Ar-Ge, yazılım gibi hizmet sektörü alanında rakipsiz bir şehir İstanbul.

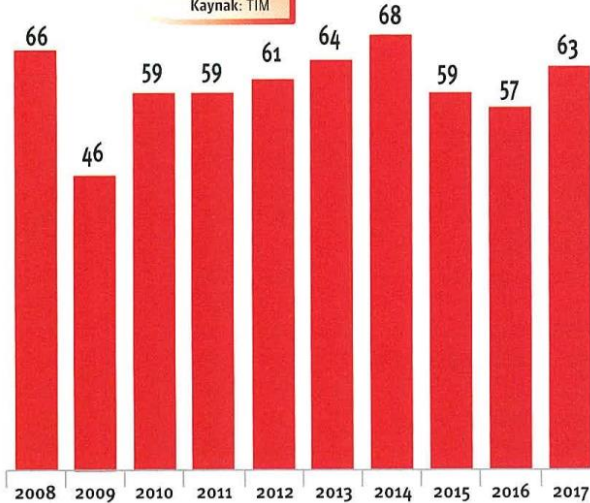
2017 verilerine göre İstanbul'u ziyaret eden yabancı turist sayısı, 10 bin 840'la ülke toplamının yüzde 33'ünü oluşturuyor. Kent genelinde 3 bin 400 turizm belgeli işletme ve 110 bin yatak sayısı var.

**İstanbul'un
İhracat
Performansı**
(Milyar dolar)

Kaynak: TİM

İHRACATTA İLK 20 ŞİRKET-2017 (bin \$)

- 01 TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL
3.208.583
- 02 KİBAR DIŞ TİCARET
2.513.808
- 03 ARÇELİK
1.816.174
- 04 MERCEDES-BENZ TÜRK
1.049.916
- 05 HABAŞ SİNAYİ VE TIBBİ GAZLAR
995.371
- 06 TGS DIŞ TİCARET
957.952
- 07 İÇDAŞ ÇELİK ENERJİ TERSANE
917.893
- 08 BSH EV ALETLERİ
856.672
- 09 ŞİŞECAM DIŞ TİCARET
709.449
- 10 ÇOLAKOĞLU DIŞ TİCARET
604.069
- 11 EKOM ECZACIBAŞI DIŞ TİCARET
565.037
- 12 DİLER DIŞ TİCARET
509.040
- 13 YÜCEL BORU
478.716
- 14 TAHA PAZ.VE MAĞAZACILIK
462.247
- 15 BİRGİ BİRLEŞİK GİYİM
418.070
- 16 AK-PA TEKSTİL
380.162
- 17 NUR KUYUMCULUK
360.683
- 18 HAYAT KİMYA SANAYİ
289.384
- 19 İSTANBUL ALTINONS KUYUMCULUK
284.048
- 20 INDESIT COMPANY
273.651

Kaynak: TİM

HAZIRGIYİMDE İHRACATIN YÜZDE 73'Ü İSTANBUL'DAN

Türkiye'nin ihracatçı sektörleri içinde 17 milyar dolarla ikinci sırada bulunan hazır giyim ve konfeksiyon, İstanbul'da ilk sırada bulunuyor. 12.5 milyar dolarla kentin toplam ihracatının yüzde 19'unu oluşturuyor. Ülkenin bu sektördeki toplam ihracatının içindeki payı ise yüzde 73. İstanbul'da yaratılan ekonomik değer de yaklaşık yüzde 15'e yakını hazır giyim ve konfeksiyon sektörüne ait. Sektörün en büyük ihracatçısı, 300'den fazla üretici ve ihracatçıya hizmet veren TGS Dış Ticaret.

Türkiye, dünyanın en büyük hazır giyim ve konfeksiyon üreticileri arasında yer alıyor. Büyük bir bölümü KOBİ'lerden oluşan yaklaşık 32 firmanın faaliyet gösterdiği sektörde resmi verilere göre çalışan sayısı 500 bine yakın. Kayıt dışı çalışanlar dahil edildiğinde bu rakamın 1 milyonu bulunduğu tahmin ediliyor.

SEKTÖREL PERFORMANS* (Milyon dolar)

ÜLKELER	2014	2015	2016	2017	14/17 Değişim (%)
Hazır giyim ve Konfeksiyon	13.646	12.351	12.333	12.468	-9
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	7.368	6.567	6.242	6.805	-8
Çelik	7.186	5.409	5.060	6.169	-14
Otomotiv Endüstrisi	5.041	4.913	5.521	5.746	14
Elektrik Elektronik ve Hizmet	6.603	5.662	5.343	5.620	-15
Demir ve Demir Dışı Metaller	3.798	3.387	3.257	3.658	-4
Tekstil ve Hammaddeleri	4.002	3.550	3.516	3.569	-11
Mücevher	3.038	2.584	2.389	3.187	5
Makine ve Aksamları	2.158	2.001	1.975	2.272	5
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	2.018	1.750	1.816	1.918	-5
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	1.993	1.719	1.614	1.802	-10
İklimlendirme Sanayii	2.145	1.702	1.565	1.724	-20
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	1.870	1.698	1.580	1.544	-17
Madencilik Ürünleri	1.367	1.163	1.066	1.361	0
Deri ve Deri Mamulleri	1.379	1.036	945	1.067	-23
Gemi ve Yat	915	697	546	876	-4
Fındık ve Mamulleri	1.017	1.228	607	617	-39
Savunma ve Havacılık Sanayii	339	269	315	481	42
Halı	513	438	423	476	-7
Meyve Sebze Mamulleri	361	341	340	357	-1
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	382	316	283	346	-9
Tütün	393	392	364	324	-18
Kuru Meyve ve Mamulleri	193	152	127	166	-14
TOPLAM İHRACAT	67.860	59.452	57.356	62.703	-8

Kaynak: TİM *100 milyon doların üzerinde ihracat yapan sektörler baz alınmıştır.

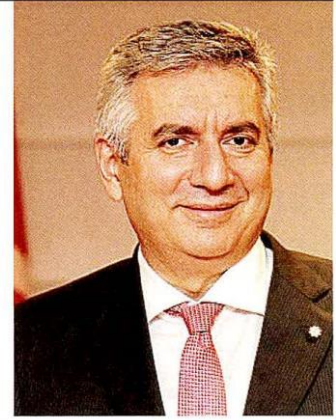
EN ÇOK İHRACAT YAPILAN 50 ÜLKE (Bin dolar)

ÜLKELER	2016	2017	Değişim (%)
ALMANYA	6.349.052	6.818.625	7
BİRLEŞİK KRALLIK	4.048.692	4.236.628	5
İSPANYA	2.385.600	2.834.073	19
İTALYA	2.558.918	2.809.315	10
IRAK	1.724.897	2.469.442	43
BİRLEŞİK DEVLETLER	2.339.801	2.424.681	4
FRANSA	2.228.618	2.342.663	5
İSRAİL	1.653.998	1.850.487	12
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.870.061	1.776.457	-5
HOLLANDA	1.478.530	1.681.809	14
BULGARİSTAN	1.377.979	1.642.979	19
İRAN (İSLAM CUM.)	1.987.233	1.541.492	-22
POLONYA	1.302.097	1.380.371	6
ROMANYA	1.038.361	1.230.575	19
RUSYA FEDERASYONU	801.550	1.145.221	43
SUUDİ ARABİSTAN	1.291.983	1.144.996	-11
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	821.389	1.002.709	22
CEZAYİR	929.511	982.103	6
MISIR	1.249.458	979.740	-22
BELÇİKA	835.162	936.717	12
YUNANİSTAN	597.781	700.689	17
UKRAYNA	661.642	673.949	2
AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	680.663	671.331	-1
TÜRKMENİSTAN	781.813	656.106	-16
GÜRCİSTAN	540.454	588.926	9
FAS	492.229	567.289	15
İSVEÇ	501.403	511.176	2
LİBYA	499.045	509.538	2
DANİMARKA	529.761	504.475	-5
KKTC	422.452	471.868	12
ÇEK CUMHURİYETİ	415.006	458.011	10
KANADA	293.228	448.020	53
KAZAKİSTAN	413.028	446.437	8
AVUSTURYA	442.357	437.597	-1
TUNUS	467.868	434.283	-7
LÜBNAN	348.383	427.465	23
MACARİSTAN	291.463	417.909	43
HONG KONG	229.985	412.854	80
HİNDİSTAN	261.545	388.796	49
SİRBİSTAN	303.582	380.158	25
İSVİÇRE	341.579	367.849	8
ÖZBEKİSTAN	278.569	363.130	30
ÜRDÜN	354.282	342.711	-3
SİNGAPUR	97.761	325.632	233
YEMEN	183.078	285.490	56
PORTEKİZ	224.348	284.138	27
KATAR	203.984	278.400	36
KIRGIZİSTAN	214.823	249.850	16
ETİYOPYA	292.240	239.924	-18
ARNAVUTLUK	195.243	225.502	15
BOSNA-HERSEK	197.540	219.258	11

İstanbul Sanayi Odası

Başkanı **Erdal BAHÇIVAN**:

**Sanayinin
ve ihracatın
finansmanı
üretim büyük
ivme kazandırır**

Dünya ekonomisi ve sanayisi önemli bir dönüşüm geçiriyor. 2008 küresel ekonomik krizinde üretim gücü zayıf olan ülkelerin karşılaştığı zorluklar, dünyada yeniden bir sanayiye dönüş trendinin başlamasına neden oldu. Türkiye de elbette küresel sisteme entegre olmuş bir ekonomi olarak bu gelişmelerden etkileniyor. Başta gelişmiş ülkeler olduğu gibi gelişmekte olan ülkelerle birlikte Türkiye de uzunca bir süreden sonra, üretmenin ve sanayinin değerini yeniden anladı. Son dönemde verilen teşvikleri ve getirilen düzenlemeleri daha nitelikli ve rekabet gücü yüksek bir sanayiye, üretime yönelik atılan önemli adımlar olarak değerlendiriyor.

2017 yılında gerek alınan tedbirler ve verilen teşvikler gerekse de yurt dışı pazarlarımızdaki canlı talep, ihracatımızın yüzünü güldürdü. Sanayinin ve ihracatın finansmanı ile ilgili atılan adımların üretimimize büyük bir ivme kazandırdığını da hatırlamak gerekiyor. Bu durum, sanayicimize ve üreticimize sağlıklı bir ortamın ve altyapının sağlandığı takdirde neler yapabileceğini göstermesi açısından önemli bir örnek oldu. Geçtiğimiz yıl ihracatta 157 milyar dolar ile 2014'teki rekor seviyeye oldukça yaklaştık, 2018'de bu rekoru da kıracağımız zainanıyoruz.

Türkiye'nin en büyük **sanayi odası** olan **İstanbul Sanayi Odası** olarak bu konuda sanayicilerimize yol gösterici ve ışık tutan bir anlayışı benimsiyoruz. Bu kapsamda pek çok çalışmaya imza atıyoruz. Son dönemde yaptığımız en önemli çalışma dijitalleşme alanında gerçekleşti. Yükselen bir trend olan dijitalleşme, şirketlerin üretkenlik, ciro, kalite ve maliyetlerde azalma konularında dönüşümü öngörüyor. Biz de sanayicilerimizin dijital dönüşümüne rehber olmak için dünyanın en önde gelen dijital dönüşüm hizmet sağlayıcıları GE Dijital ve **Accenture** Digital ile işbirliği ya-

şıyoruz. Bu işbirliği ile firmalarımız dijitalleşme yolculuğunda hangi noktada olduklarını, eksiklerini ve atmaları gereken adımları belirleyebilecekler. Gelecekte dijitalleşme yolunda yatırımları zamanında ve bu alandaki deneyimlere dayalı olarak yapabilecekler.

**YÜKSEK KATMA DEĞER
YÜKSEK TEKNOLOJİ**

Yüksek katma değerli ve yüksek teknolojiye dayalı sanayiye geçiş için, akademik dünya ve üniversitelerimiz ile işbirliği büyük önem taşıyor. Üniversitelerde ve teknoparklarda üretilen teknolojilerin ticarileştirilmesi ve böylelikle ekonomiye kazandırılması için Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği ile birlikte **"İSO Sanayi - Teknopark Ortak Çalışma Komisyonu"**nu kurduk. Buna ek olarak sanayi-üniversite işbirliği konusunda daha etkin ve daha verimli işbirliklerinin oluşturulması amacıyla İstanbul'un önemli üniversiteleri ile **"İSO-Sanayi Platformu"**nu hayata geçirdik.

Yeni teknolojileri ve gelişmeleri sanayimize entegre etmenin bir diğer yolu da girişimcileri desteklemektir. Genç girişimcilerin çalışmaları, sanayi dünyamıza farklı bir boyut getirerek mevcut üretim ufkunun genişlemesini sağlıyor. İTÜ ARI Teknokent ile işbirliğimiz sonucunda İTÜ Çekirdek girişimcilerine **İSO** Geleceğin Sanayicisi Büyük Ödülü'nü veriyoruz. Ayrıca **"İSO KOZA: Girişim Hızlandırma Programı"** ile İTÜ Çekirdek girişimcilerine mentorluk hizmeti sağlıyoruz. Önümüzdeki dönemde girişimcilerin finansmanı için bir **İSO** Melek Yatırımcı Ağı'nı kuracağız. Bunun yanında üniversitelerimiz ve diğer kamu kurumlarıyla Kurumsal Risk Sermayesi fonunun kurulması çalışmalarını yapacağız.

İstanbul Ticaret Odası (İTO)
Başkanı Şekib AVDAGIÇ:

İstanbul hızlanırsa Türkiye de hızlanır

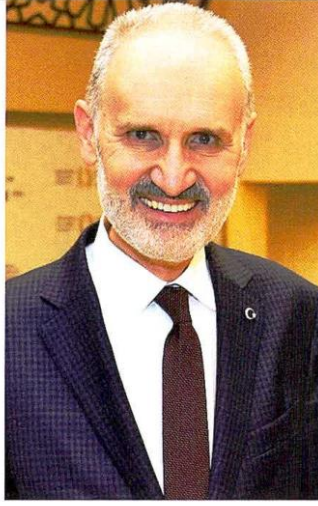
Bugün İstanbul, Gayri Safi Katma Değer açısından yaklaşık 230 milyar dolarlık üretim gerçekleştiriyor. Bu şehrin ekonomisi, toplam milli gelirin yüzde 30'unu oluşturuyor. Aynı durumu dış ticaretle de çok net şekilde görebiliyoruz. Türkiye'nin toplam 391 milyar dolarlık ticaret hacmi var ve bunun yüzde 55,3'ü İstanbul'da gerçekleşiyor.

İstanbul ekonomisinden bahsederken Türkiye'nin lokomotif şehri olmasında jeopolitik konumunun, kültürünün, nüfusunun, limanlarının, büyük sanayinin ve ticaretin bu mega şehirde konumlanmasının da büyük katkısı var. Yabancı yatırımcı da bu kaynakları ve dinamizmi görüyor. Sadece 2017 yılına bakacak olursak... Türkiye'de 6 bin 731 yabancı yatırımcı 10,2 milyar lira sermaye tutarında şirket kurdu. Bunun 3 bin 820 tanesi İstanbul'da. Sermaye tutarı da 9,4 milyar dolar. Kısacası 2017 yılında yabancı yatırımcının yüzde 91'i İstanbul'u tercih etti.

Tabii İstanbul... Sadece ekonomiyi ve rakamlarla anlatılamaz. Geçmişle gelecek, modernle geleneksel arasında yer alan eşsiz bir yerleşim merkezi burası. Kültürel dokusu, tarihi mirası, coğrafi özellikleri, bu şehri dünyanın herhangi bir yerinden çok daha farklı kıyor.

POTANSİYELİ ÇOK DAHA YÜKSEK

Dolayısıyla, İstanbul'un adeta doğal bir marka değeri var. Yabancı yatırım, dış ticaret ve turizm başlıklarıyla birlikte düşünürseniz, İstanbul'un marka değerinin bu noktalarda nasıl büyük bir öneme sahip olduğunu da anlayabilirsiniz. 15 milyonu aşan nüfusu, bünyesinde barındırdığı 100 milyar dolara yakın değerdeki altyapı projeleriyle, tarihi ve kültürel dokusuyla 7 gün 24 saat canlı bir şehirden bahsediyoruz. Potansiyeli ise çok daha fazlasını işaret ediyor. Hemen her sektör burada aynı potada buluşuyor. Mese-

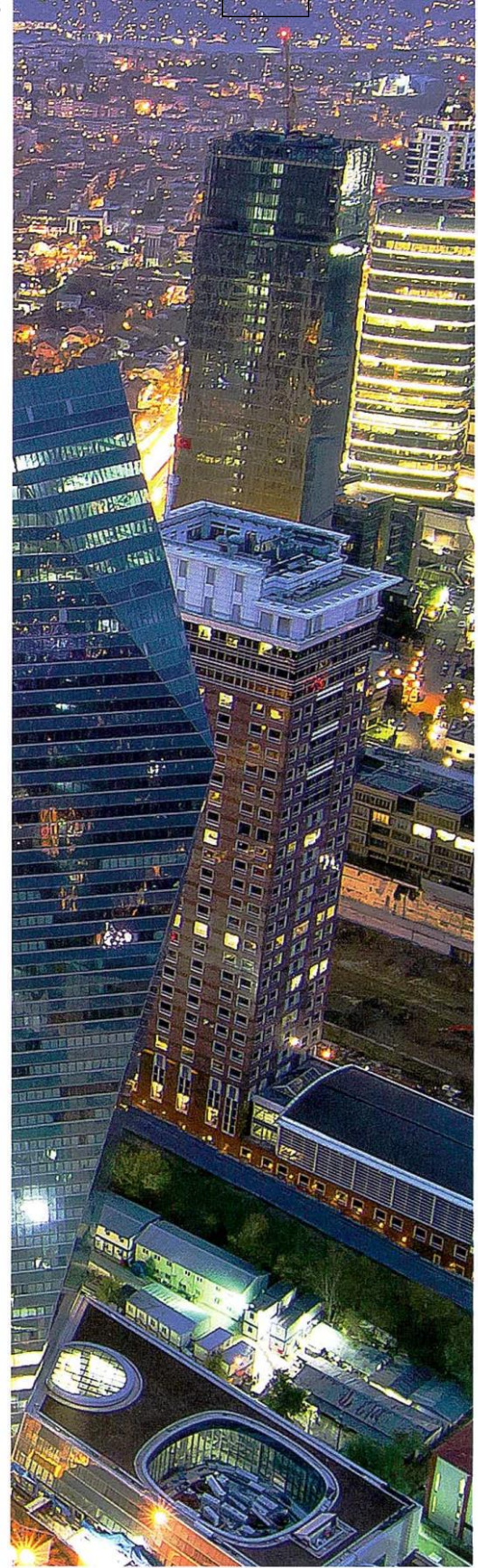
la İstanbul Ticaret Odası'nda 81 farklı işkolunu temsil eden 81 Meslek Komitesi var.

Bu nedenle burada işlerin yolunda gitmesi çok önemli. Şunu hep söylüyoruz biz İstanbul'da ticareti hızlandırsak, Türkiye'de de hızlanır. İstanbul'daki üyemizin sorunlarını çözmek demek Türkiye'deki tüccarın sorunlarını çözmek demektir.

Dolayısıyla hem mevzuat noktasında hem bilgilendirme noktasında hem de dış pazarlar anlamında üyelerimizden çok çeşitli talepler alıyoruz. Her sektörün ayrı bir dinamiği var. Bu talepler de bizleri memnun ediyor. Çünkü talep varsa ticaret de vardır.

İstanbul Ticaret Odası olarak bu talepleri karşılayabilmek için biz de yoğun bir takvimle çalışıyoruz. Yılda 30 uluslararası fuar organizasyonuna imza atıyoruz. Odamızda 150'ye yakın uluslararası heyeti ağırlıyoruz. Her yıl sektör temsilcilerimizin katılımıyla 100 civarı pazar araştırma ziyareti düzenliyoruz. Borsamızla küresel ana sanayicilerimizle yerli tedarikçilerimizi aynı masada buluşturan 3 bin 500 ikili görüşmeye imza atıyoruz.

Yılda düzenlediğimiz 300'e yakın eğitim, seminer ve konferansla en güncel bilgiyi üyemize ulaştırıyoruz. Sektörlere ve genel ticari mevzuata ilişkin görüş, öneri ve taleplerimizi yılda 350'ye yakın girişimle yazılı ve sözlü olarak hükümetimize iletiyoruz. Hedefimiz bunlar gibi pek çok faaliyetle 400 bini aşkın üyemiz için ticaretin kılcal damarlarını en akıcı, en canlı hale getirmek.

KAPAK

Türkiye, Cumhurbaşkanı'nı ve Milletvekilleri'ni seçti

GÜNDEM YAPISAL REFORMLAR

Dünya ekonomisi korumacılığa yöneliyor, ticaret savaşları başlıyor. Türkiye'de enflasyon, faizleri de arttırarak yükseliyor, TL değer kaybediyor, yatırım eğilimi durgun ve yabancı sermaye girişi çok zayıf.

Türkiye bu yeni dönemde 'Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçiş yaptı. Hükümeti ve yönetici bürokratik yapıyı Cumhurbaşkanı şekillendirecek. Ekonomik kararlar hızla alınabilecek. İş dünyasının beklentisi reform, reform, reform...

KAPAK

Ofisler: Cumhurbaşkanı'na bağlı olarak kurulacak ve ekonominin farklı alanlarının yönetileceği 'Ofisler' de belli oldu. Şu 5 adet Ofis kurulacak:

- Finans Ofisi,
- İletişim Ofisi,
- İnsan Kaynakları Ofisi,
- Teknoloji Ofisi,
- Yatırım Ofisi.

Kurullar: Hükümetlere politikalar hazırlayan ve bakanlıkların bileşimi tarzında oluşturulacak 9 adet Kurul aşağıdaki temalar temelinde kurulacak; bu kurullar ilgili bakanlık, ofis, kurum ve kuruluşların da katılımıyla üyelik biçiminde yapılacak.

- Bilim, teknoloji ve yenilik politikaları,
- Eğitim ve öğretim politikaları,
- Ekonomi politikaları,
- Güvenlik ve dış politika,
- Hukuk politikaları,
- Sağlık ve gıda politikaları,
- Sosyal politikalar,
- Yerel yönetim politikaları.

Başkanlıklar: Yeni hükümet modelinde Cumhurbaşkanı'na doğrudan bağlı kuruluşlara da yer verildi. Bağlı kuruluşların tamamı 'başkanlık' olarak yapılandırılacak.

22 KobiEfor Temmuz 2018

TASLAĞA GÖRE EKONOMİ YÖNETİMİ ÜÇ BAKANLIĞA TESLİM EDİLECEK.

BU YENİ YAPILANMADA HAZİNE VE MALİYE BAKANLIKLARI BİRLEŞTİRİLİYOR. DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI (DPT) KAPATILYOR, KALKINMA BAKANLIĞI'NA VERİLEN PLANLAMA GÖREVİ DE YENİDEN DÜZENLENİYOR. SANAYİ BAKANLIĞI İLE BİRLEŞTİRİLEREK SANAYİ VE KALKINMA BAKANLIĞI ADI VERİLİYOR.

Bu başkanlıklar şunlar olacak:

- Devlet Denetleme Kurulu,
- Milli Güvenlik Kurulu,
- Milli İstihbarat Başkanlığı,
- Genelkurmay Başkanlığı,
- Savunma Sanayii Müsteşarlığı,
- Diyanet İşleri Başkanlığı,
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı.

Ekonomi yönetimi: Taslağa göre ekonomi yönetimi üç bakanlığa teslim edilecek. Bu yeni yapılanmada Maliye Bakanlığı ve Hazine birleştirilecek, Hazine ve Maliye Bakanlığı oluşturulacak.

Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) kapatılıyor, Kalkınma Bakanlığı'na verilen planlama görevi de yeniden düzenleniyor, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile birleştirilerek Sanayi ve Kalkınma Bakanlığı adı veriliyor.

Bir başka önemli değişiklik ise Gümrük ve Ticaret Bakanlığı; Ticaret Bakanlığı olarak birleştirildi. Yeni düzenlemeyle iç ve dış ticaret tek kurumdan yönetilecek.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı da geçmişte olduğu gibi birleştirilecek, Tarım ve Orman Bakanlığı oluşturulacak.

Hükümetin bütçe yönetimi için ise doğrudan Cumhurbaşkanı'na bağlı 'Strateji ve Bütçe Başkanlığı' adıyla bir idari yapı kurulması öngörüldü.

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı: Başkanlık sistemi ile devlet örgütlenmesi içinde ilk kez kurulacak, "Cumhurbaşkanı Yardımcısı" kurumunun bir adet olması öngörülmüyor; iki de olabilir.

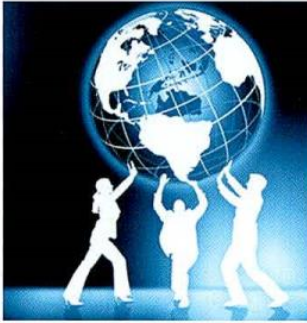
2 idari uydu: Yardımcısı veya yardımcılarında sonra Başkan'a en yakın birimler ise Özel Kalem ve İdari İşler Başkanlığı oluyor; Genel Sekreterlik makamı kaldırılıyor.

DÜNYA EKONOMİSİ YENİ BİR MECRAYA GİRDİ. 2018 YILI İLK YARISINDA ABD, ÇİN'DEN VE AB'DEN DEMİR-ÇELİK VE ALÜMİNYUM MAMULLERİ İTHALATINA 300 MİLYAR DOLARI AŞAN GÜMRÜK VERGİLERİ GETİRDİ. ABD'İN BU KORUMACI POLİTİKALARA YÖNELİMİ TİCARET SAVAŞLARINI BAŞLATTI. G-6 ÜLKELERİ BİRLEŞEREK ABD'YE KARŞI TUTUM ALDI. DOLAR BÜTÜN DÜNYADA GÜÇLENDİ. BU GELİŞMELER DÜNYA EKONOMİSİ ÜZERİNDE OLUMSUZ ETKİDE BULUNDU.

KÜRESEL EKONOMİ: (2018 İLK YARI)

Dünya ekonomisi yeni bir mecraya girdi. 2018 yılı ilk yarısında ABD, Çin'den ve AB'den demir-çelik ve alüminyum mamulleri ithalatına 300 milyar doları aşan gümrük vergileri getirdi. ABD'nin bu korumacı politikalara yönelimi ticaret savaşlarını başlattı. G-6 ülkeleri birleşerek ABD'ye karşı tutum aldı. Dolar bütün dünyada güçlendi. Bu gelişmeler dünya ekonomisi üzerinde olumsuz etkide bulundu.

Faiz-kur: Nisan ayının son haftalarında gelişmiş ekonomilerin para politikaları dünyayı etkiledi. FED'in Nisan ayında faiz artırımı yapmasıyla ABD 10 yıllık Hazine Tahvili'nin faizi yüzde 3 düzeyini aştı ve dolar güçlendi. Mayıs ayında FED'in faiz artırmaması faiz artırımlarında aceleci olmayacağına işaret etti. Avro/Dolar paritesi, Avro Alanı'nda ekonomik aktivitenin hız kestiği sinyallerini verdi.

İngiltere'de enflasyon beklentilerin altında kalınca Merkez Bankası Başkanı Carney'in faiz artırımlarının daha geniş bir zaman aralığına yayılabileceğine işaret etmesi, gelişmekte olan ülkeler tarafında rahatlık yarattı.

Büyüme: ABD ekonomisi ilk çeyrekte yıllıklandırılmış olarak yüzde 2.3 büyüyerek piyasa tahmininin (yüzde 2) üzerinde bir performans sergiledi. İlk çeyrekte ABD'de tüketim harcamaları yüzde 1.1 ile

yaklaşık son beş yılın en düşük artışını kaydetmesi GSYH'ya dair olumlu değerlendirmeleri gölgeledi. 2017'nin son çeyreğine kıyasla ABD ve Avro Alanı ekonomileri ivme kaybederken Çin ekonomisinde yıllık büyüme yüzde 6.8 ile yatay seyretti.

Brexit: Brexit sonrası süreçte en düşük 1.15'i gören GBP/USD paritesi, 17 Nisan tarihinde 1.4376 ile Brexit kararından bu yana en yüksek düzeye ulaştı. Bu gelişmede, AB'den çıkış sürecinin öngörülenden daha ılımlı gerçekleşeceği ve İngiltere Merkez Bankası'nın sıkı para politikası izleyeceğine yönelik beklentiler rol oynadı.

Jeopolitik gelişmeler: Suriye kaynaklı ABD-Rusya gerilimi ve ABD'nin İran'a yönelik yeniden sert yaptırımlar uygulayabileceğine dair beklentiler piyasalar üzerinde baskı yarattı. ABD'nin Rusya'ya dair söylemleri, gelişmekte olan ülkelere yönelik risk algısını olumsuz yönde etkiledi.

İran gerilimi ise daha çok petrol fiyatlarında hissedildi. ABD'de artan petrol kuyusu sayısına rağmen Nisan'da petrol fiyatları hızlı yükseldi.

Orta Doğu kaynaklı artan jeopolitik risklerin yanı sıra OPEC'in üretim kesintisi taahhüdüne uymakta kararlılık göstermesi fiyatları yukarı taşıdı. Nisan ayını aylık bazda yüzde 10'un üzerinde bir yükselişle 76.6 dolardan tamamlayan Brent türü ham petrolün varil fiyatı Mayıs ayının ilk günlerinde bir miktar gerilese de son dört yılın en yüksek seviyelerinde seyretmeye devam ediyor. ABD-Kuzey Kore arasındaki yakınlaşma da küresel ekonominin artı hanesine yazıldı.

IMF: Küresel değerlendirme: IMF, Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nun Nisan ayı güncellemesi 2018 ile 2019 yılları için büyüme tahminlerini yüzde 3.9'da tuttu ve daha ilginç, artan korumacı ticaret politikalarına karşın küresel ticaretin daha hızlı büyüyeceğini öngördü. Ticaret ile yatırımlara ilişkin olumlu değerlendirmelerine paralel IMF, gelişmekte olan ülkelerin büyüme ivmelerini büyük ölçüde koruyacaklarını öngörürken Brezilya ile Güney Afrika'ya dair büyüme öngörülerini belirgin biçimde yükseltti.

KAPAK

IMF TÜRKİYE İÇİN 2018 YILI BÜYÜME TAHMİNİNİ YÜZDE 4.3'TEN 4.4'E YÜKSELTMİŞTİ FAKAT TÜRKİYE EKONOMİSİ 2018'İN İLK 3 AYLIK DÖNEMİNDE YÜZDE 7.4 BÜYÜDÜ. PİYASA BEKLENTİSİ BÜYÜMENİN YÜZDE 7 OLACAĞI YÖNÜNDEYDİ. YÜKSEK BÜYÜME TÜKETİMİN DESTEKLENMESİNE DAYANDI.

TÜRKİYE EKONOMİSİ: (2018 İLK YARI)

Büyüme: IMF Türkiye için 2018 yılı büyüme tahminini yüzde 4.3'ten 4.4'e yükseltmişti fakat Türkiye ekonomisi 2018'in ilk 3 aylık döneminde yüzde 7.4 büyüdü. Piyasa beklentisi büyümenin yüzde 7 olacağı yönündeydi. Yüksek büyüme tüketimin desteklenmesine dayandı.

Sanayiye büyüme: Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi Ocak ayında kaydettiği yüzde 12'lik yıllık artışın ardından Şubat ayında da yüzde 9.9 artarak yılın ilk çeyreğinde ekonomik aktivitedeki güçlü performansa katkıda bulundu. Nisan ayına ilişkin PMI verisi (üretim girdileri) imalat sanayiinde bir yılı aşkın sürenin ardından ilk kez küçülme sinyali verdi.

Dış ticaret açığı: Dış ticaret açığımız ilk çeyrekte yıllık bazda yüzde 64 oranında genişledi.

Nisan ayında dış ticaret açığındaki yıllık artış yüzde 32.8 oldu. Cari açık ise Şubat'ta yıllık bazda yüzde 61.8 oranında genişleyerek 4.2 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. 12 aylık kümülatif cari açık da bu dönemde 53.3 milyar dolara ulaştı.

Cari açığın finansmanı tarafında doğrudan yatırımlardaki zayıf seyir dikkat çekerken portföy yatırımlarında da ivme kaybı izlendi. Ocak ayında 7.4 milyar dolar ile güçlü sermaye girişinin kaydedildiği diğer yatırımlar kalemi Şubat'ta cari açığın finansmanına 3.1 milyar dolar tutarında katkı sağla-

dı. Rezerv varlıklarda Şubat'ta 263 milyon dolar ile sınırlı miktarda düşüş kaydedilirken, net hata ve noksan kaleminde 1.4 milyar dolarlık sermaye girişi yaşandı.

Enflasyon: Nisan'da TÜFE aylık bazda yüzde 1.87 ile beklentilerin üzerinde arttı. Yıllık TÜFE enflasyonu da yüzde 10.85 ile son dört ayın en yüksekinde gerçekleşti. 2018 yılı Mayıs ayında ise bir önceki aya göre yüzde 1.62, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 6.39, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 12.15 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 11.10 artış gerçekleşti. Enflasyondaki bu beklenmedik atak ekonomik sorunların merkezine oturdu.

Faiz: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 23 Mayıs 2018 Geç Likidite Penceresi (GLP) faiz oranını yüzde 13.5'ten yüzde 16.5'e yükseltti. Gecelik faiz oranları, değiştirilmedi. Marjinal fonlama oranı yüzde 9.25, Merkez Bankası borçlanma faiz oranı yüzde 7.25 düzeyinde sabit tutuldu.

Güven bozulması: Yurtiçinde reel kesim güven endeksi Nisan'da aylık bazda 0.7 puan gerileyerek 111.2 seviyesinde gerçekleşti. Son 3 aya yönelik toplam sipariş miktarında iyileşme dikkat çekerken genel gidişatta hızlı bozulma görüldü. Aynı dönemde imalat sanayiinde kapasite kullanım oranı (KKO) ise bir önceki aya göre 0.5 puan azalarak yüzde 77.3 düzeyinde gerçekleşti. TÜİK tarafından açıklanan sektörel güven endeksleri de hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde güvenin bozulduğuna işaret etti.

TÜİK'İN AÇIKLADIĞI KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİNE GÖRE, TÜRKİYE GENELİNDE KONUT SATIŞLARI MART AYINDA YILLIK BAZDA YÜZDE 14 ORANINDA AZALAKARAK 110.905 ADET DÜZEYİNDE GERÇEKLEŞTİ.

Konut satışları: TÜİK'in açıkladığı konut satış istatistiklerine göre, Türkiye genelinde konut satışları Mart ayında yıllık bazda yüzde 14 oranında azalarak 110.905 adet düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 35 oranında daralırken yabancılara yapılan konut satışları artmaya devam ederek yüzde 15.8 oranında yükseldi. Konut alımında faizlerin düşürülmesi Haziran ayında konut satışlarını yeniden hızlandırdı. Konut fiyatlarındaki artış enflasyon oranının altında kalmaya devam etti.

Beyaz eşya sektörü: Beyaz eşya sektörüne yönelik teşvikin sona ermesinin ardından yurt içi satışlarda görülen gerileme eğilimi devam etti. Mart ayında yurtiçi satışlar geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla yüzde 24 düşüş kaydetti. Bu dönemde ihracat ise yüzde 9 oranında artarak 1.58 milyon adet olarak gerçekleşti. Yılın ilk çeyreğinde yurt içi satışlar yüzde 19 gerilerken ihracat yüzde 10 yükseldi.

Döviz kurlarında dalgalı seyir: TL cinsi varlıklara olan ilginin azalmasıyla birlikte TL'nin Mart ayının ardından Nisan ayında da baskı altında kaldığı görüldü. TL, ABD doları ve avro karşısında hızlı değer

kaybederek 11 Nisan tarihinde USD/TL 4.1920, EUR/TL 5.1914 ile tarihi yüksek seviyesine çıktı. Ancak takip eden günlerde gelen erken seçim kararı ve TCMB'nin faizi yukarı çektikten sonra piyasayı GLP'den fonlamaya devam etmesi TL'ye destek sağladı. 30 Nisan itibarıyla ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti yüzde 13.5 olurken USD/TL ve EUR/TL sırasıyla 4.07 ve 4.91 seviyesinde gerçekleşti. Öte yandan S&P'nin Türkiye'nin notunu indirmesi ve ABD dolarının uluslararası piyasalarda güçlenmesi Mayıs ayına TL'nin baskı altında başlamasına neden oldu, 24 Haziran seçiminden sonra baskı hafifledi.

Bankacılık: BDDK tarafından yayımlanan Haftalık Bülten verilerine göre, 20 Nisan itibarıyla toplam mevduat hacmi 2017 sonuna göre yüzde 7.2 oranında genişleyerek 1.931 milyar TL oldu. Kur etkisinden arındırıldığında mevduat hacmi artışı aynı dönem itibarıyla yüzde 4.0 düzeyine geriliyor. Bu dönemde TP mevduat hacmi yüzde 6.1 oranında artarak 1.038 milyar TL olurken USD bazında YP mevduat hacmi yüzde 1.5 oranında genişleyerek 221 milyar doları aştı. Yıllık artış hızına bakıldığında toplam mevduat hacminin yüzde 17.7 oranında genişlediği görülüyor. Bu dönemde TP mevduat hacmi yüzde 16.9 oranında artarken USD bazında YP mevduat hacmi yüzde 6.2 oranında yükseldi. Kredi hacminin yıllık büyüme hızı yüzde 20.6 oldu. 20 Nisan 2018 itibarıyla toplam kredi hacmi 2017 sonuna göre yüzde 6.5 oranında genişleyerek 2.272 milyar TL oldu.

Kur etkisinden arındırıldığında ise bu kalemdaki artışın yüzde 4.1'e gerilediği görülüyor. Bu dönemde TP krediler yüzde 4.5 oranında genişlerken dolar bazında YP krediler yüzde 3.3 oranında arttı.

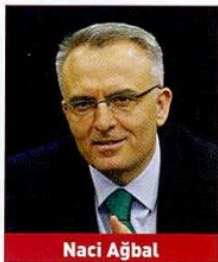
KAPAK

YENİ HÜKÜMET'İN EKONOMİK GÜNDEMİ

Seçimler Türkiye'yi yeni bir hükümet modeline ve aynı zamanda yeni bir ekonomik gündeme taşıdı. İş dünyası seçim sonuçlarına, belirsizliği ortadan kaldırdığı için olumlu baktı. Artık ekonomide 2023 hedeflerinin gerçekleştirilmesi ve güçlü Türkiye'ye giden yolun açılması için yeni bir seferberlik beklentisi var.

Ekonomi yönetiminin gündemi: Yeni dönemde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından oluşturulacak ekonomi yönetiminin önünde yüklü bir gündem bulunacak. Seçim öncesi verilmiş gider artırıcı vaatler var, bunların bütçe üzerindeki negatif etkisinin önlenmesi gerekiyor. Bir diğer konu, makroekonomik göstergelerdeki bozulma olacak. Bunlar arasında da yüksek enflasyon, yüzde 10 civarındaki işsizlik ve 57 milyar dolara ulaşan cari açık da var.

Naci Ağbal

Maliye politikaları: Maliye Bakanı Naci Ağbal, seçimden önce yaptığı açıklamada seçimin ardından sıkı para politikası uygulanacağını söylemişti. Buna göre özellikle tüketimin ve tüketici kredilerinin maliyetini artıracak politikalar ön plana çıkacak.

AK Parti'nin "İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi" başlıklı seçim beyannamesine göre, Merkez Bankası'nın fiyat istikrarını sağlamak için uygulayacağı para politikası araçlarını doğrudan kendisinin belirlemesi esas olmaya devam edecek. Enflasyon hedeflemesi rejimine devam edilecek. Enflasyon hedefleri, hükümet ve Merkez Bankası tarafından üçer yıllık vadeler için belirle-

AK PARTİ'NİN "İSTİKRARLI VE GÜÇLÜ EKONOMİ" BAŞLIKLİ SEÇİM BEYANNEMESİNE GÖRE, MERKEZ BANKASI'NIN FİYAT İSTİKRARINI SAĞLAMAK İÇİN UYGULAYACAĞI PARA POLİTİKASI ARAÇLARINI DOĞRUDAN KENDİSİNİN BELİRLEMESİ ESAS OLMAYA DEVAM EDECEK. ENFLASYON HEDEFLEMESİ REJİMİNE GİDİLECEK.

necek. Dalgalı döviz kuru rejimi sürdürülecek. Döviz piyasaları yakından takip edilecek, gerektiğinde dengeleyici döviz likiditesi araçları kullanılacak.

TL'nin itibarı: Fiyat istikrarını desteklemek ve döviz kuru kaynaklı olası dalgalanmaların makro-finance istikrara etkilerini sınırlamak üzere sözleşmelerde Türk Lirası'nın kullanımı özendirilecek, firmaların döviz kuru riskini daha etkin bir şekilde yönetebilmeleri için gerekli mekanizma ve teşvikler oluşturulacak. İhracat reeskont kredileri aracılığıyla rezerv biriktirmeye devam edile-

cek. Maliye politikası fiyat istikrarının sağlanmasında destekleyici olacak. Enflasyonda katılığa neden olan yapısal unsurların belirlenmesi ve giderilmesine katkıda bulunmak amacıyla kamu tarafından yönetilen/yönlendirilen fiyatlar ve vergi ayarlamaları enflasyon hedefleri ile uyumlu olacak.

Faiz baskısı: Sermaye piyasaları güçlendirilerek, bankacılık kesiminin toplam finans sistemi içerisindeki payı azaltılacak. Girişim sermayesi fonları gibi yeni finansman yöntemleri geliştirilerek bankacılık sistemine erişimi kısıtlı olan yeni girişimler finanse edilecek. Bankacılık sistemindeki düzenleyici çerçeve bankacılık kesiminin operasyonel maliyetlerini düşürücü ve daha verimli çalışmasına yönelik geliştirilecek. Katılım bankacılığının bankacılık sistemi içerisindeki payı artırılacak. KOBİ'ler başta olmak üzere işletmelerin finansmana erişimi kolaylaştırılacak.

Yeni mali araçlar: Gıdada, üretimden son tüketiciye kadar olan tedarik zincirine ilişkin kayıt sistemi güçlendirilecek. Lisanslı depoculuğun yaygınlaştırılması için yasal ve kurumsal düzenlemelere devam edilecek. Tarladan tüketiciye soğuk zincir yatırımları desteklenecek. Emlak Bankası yeniden açılacak.

Reel sektörün finansmanında sermaye piyasasından daha fazla yararlanması sağlanacak. Kredi Garanti Fonu öncelikle yatırım ve ihracatın desteklenmesinde kullanılacak. Türkiye Varlık Fonu'nun finansal piyasalardaki etkinliği artırılacak. Finansal hizmetler sektörü üzerindeki maliyetler düşürülecek.

İstanbul Finans Merkezi projesi hızlandırılacak. İstanbul Tahkim Merkezi daha etkin hale getirilecek. Yatırımlara, uzun vadeli finansman sağlayan kalkınma bankacılığı geliştirilecek. Emlak Bankası sektöre yeniden kazandırılarak ekonomik gelişime katkı sağlanacak. Mali piyasalarda Ar-Ge faaliyetleri desteklenecek.

2018 YILI İÇERİSİNDE İLK DEFA ÇİN TAHVİL PİYASASINDA BİR BORÇLANMA İŞLEMİ GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR GELİŞTİRİLEREK DİĞER ÜLKELERE YAYGINLAŞTIRILACAK.

Çin tahvil piyasasında borçlanma

2018 yılı içerisinde ilk defa Çin tahvil piyasasında bir borçlanma işlemi gerçekleştirilmesine ilişkin çalışmalar geliştirilerek diğer ülkelere yaygınlaştırılacak. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Sektörleri Gözetim ve Denetim Politika Belgesi hazırlanacak. Alacak sigortasının, KOBİ'ler arasında yaygınlaştırılması sağlanacak. Faizsiz finans politikası belgesi hazırlanacak. Katılım bankalarında risk-paylaşımına dayalı finansman modelleri yaygınlaştırılacak. Katılım finans şirketlerince ortaklaşa olarak KOBİ finansmanı sağlayacak bir kitle fonlama şirketi kurulacak. Altyapı başta olmak üzere kamu yatırımlarında faizsiz finans araçlarının payı artırılacak. Hazine destekli kredi garanti uygulaması yatırım ve ihracat ağırlıklı olmak üzere sürdürülecek.

Tek Hazine Kurumlar Hesabı kurulacak. Bu hesapla kamunun nakit kaynaklarının Hazine tarafından tek bir hesapta izlenebilmesi ve kamu nakit kaynaklarının banka hesaplarında atıl olarak beklemesinin önüne geçilmesi yoluyla kamu nakit yönetimi etkinliği artırılacak. Tarım ürünlerinin işlem göreceği ürün ihtisas borsaları çeşitlendirilecek.

Kamu harcama ve gelirlerinde etkinlik artırılacak. Mevcut harcama programları gözden geçirilerek, verimsiz harcamalar tasfiye edilecek.

Tarım destekleri: Tarımsal desteklerin belirlenmesinde ekonomik, sosyal ve çevresel etkiler dikkate alınacak, desteklerde sadeleştirmeye gidilerek etkinlik artırılacak. Kamuda taşıt ve hizmet binası edinim ve kullanımlarında uyulacak usul ve esasları güncellenecek. Zorunlu haller dışında kamu hizmet binası yapımına izin verilmeyecek. Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu güncellenecek. Kamu kurumlarının kamu hizmetlerine odaklanmasını sağlayacak şekilde program bazlı performans bütçelemeyle ilişkin çalışmalar tamamlanacak.

İhale mevzuatı: Kamu ihale mevzuatı yerli üretimin desteklenmesi yönünde güncellenecek. Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanunu kapsamlı bir şekilde reforma tabi tutulacak.

Yeni kurulacak Risk Analiz Merkezi'nde; sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyenlerle ve kullananlarla daha etkin mücadele edilecek. Katma Değer Vergisi mükelleflerine hasılat esasına dayanan daha basit bir KDV sistemini kullanma imkanı getirilecek.

Satış, kira, irtifak hakkı ve yatırım teşvik amaçlı olarak oluşturulan Hazine taşınmaz portföyü genişletilerek 50 bin adet Hazine taşınmazı, web sitesinde ilana çıkılarak vatandaşlara arz edilecek.

Girişimcilik ve KOBİ'ler

Yabancı erken aşama fonlarının Türkiye'de ofis açmaları veya yerli fonlara ortak olmaları, yabancı kurumsal yatırımcıların Türkiye'deki fonlara yatırım yapmaları özendirilecek.

Finansman eksikliğinin en çok hissedildiği erken aşama girişimciliğe yönelik üst fonları etkin bir şekilde çalıştırılacak.

KOBİ'ler için, özel kesim tahvil arzının ve KOBİ Borsaları'nın yer aldığı sermaye piyasası araçları yaygınlaştırılacak. Ar-Ge yapan KOBİ'lere teknolojik ürün ticarileştirmesine yönelik personel desteği sağlanacak. 2023'e kadar 50 yeni OSB kurulacak, tüm OSB'lerdeki istihdam 2.5 milyona çıkarılacak. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri sayısı 105'e çıkarılacak.

İstihdam: 2023 yılı itibarıyla istihdam oranı yüzde 53'e yükseltilecek. İşgücüne katılma oranı yüzde 41 düzeyine çıkarılacak. Önümüzdeki beş yıllık dönemde 5 milyonun üzerinde ek istihdam oluşturulacak.

2023 yılında Tarımsal Gayrisafi Yurtiçi Hasıla 150 milyar dolara, tarımsal ihracat 40 milyar dolara çıkarılacak. 81 il ve 250 köyde Birlikte Üretim Modeli hayata geçirilecek. Sertifikalı tohum üretimi 2 milyon tona çıkarılacak.

KAPAK

İŞ DÜNYASININ 'BAŞKANLIK SİSTEMİ'NDEN REFORM BEKLENTİLERİ

M. RİFAT HİSARCIKLIOĞLU
TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Yönetim Kurulu Başkanı

**"Artık ekonomiye,
reformlara
odaklanarak,
geleceğin büyük
Türkiye'sini inşa
zamanıdır"**

"Yeni yönetim sistemi, ülkemizde istikrar ve güvenin daha da güçlenmesi açısından büyük bir fırsattır. Türkiye'nin son yıllarda elde ettiği tüm kazanımların temelinde, güven ve istikrar yatıyor. Dolayısıyla önümüzdeki yeni dönemde bu güven ve istikrarla yeni bir sıçrama gerçekleştirmek mümkündür. Ülkemizde son 3 yılda 4 farklı seçim süreci yaşadık. Artık ekonomiye, reformlara odaklanarak geleceğin büyük Türkiye'sini inşa zamanıdır."

MEHMET BÜYÜKEKŞİ
TİM (Türkiye İhracatçılar Meclisi)
Yönetim Kurulu Başkanı

**"Millet tercihini
istikrardan yana
yaptı"**

"Türkiye demokrasiye olan inancını, gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı ve TBMM seçimlerinde vatandaşlarının yüksek katılımı ile bir kez daha göstermiştir. Milletimiz bu seçimlerde de iradesini ortaya koymuş ve tercihini istikrardan yana yapmıştır.

Erken seçim kararının, mevcut belirsizliğin ve yeni yönetim sistemimizin tam anlamıyla uygulanması için gerekliliğine dikkat çektiğimiz gibi bürokrasinin azaltılması başta olmak üzere yeni sistemin vadettiği yeniliklerin de takipçisi olmayı sürdüreceğiz.

İhracat ailesi olarak beklentimiz her zamanki gibi istikrarlı bir 5 yıllık dönem ve hızlı karar alınmasını sağlayacak yeni sistemin bileşenlerinin tam anlamıyla uygulanması olacaktır.

Bizler de ekonominin en önemli aktörlerinden biri olarak yeni yönetimle yapıcı ve uyumlu çalışmalarımıza devam edeceğiz."

BENDEVİ PALANDÖKEN
TESK (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Genel Başkanı

**"Artık ekonomiye
odaklanmalıyız"**

"Yeni hükümet kurulur kurulmaz öncelikli olarak halkın sorunları ile ilgilenmeli ve ekonomideki yapısal reformlar bir an önce hayata geçirilmeli. Ekonomide öncelikli hedefler; işsizlik ve enflasyon.

Seçim öncesinde hızla artan dolar ve Euro, seçim sonrasında aynı hızla düşmeye başladı. Dövizdeki ateşin sönmesi mutlaka enflasyon oranlarına da yansiyacaktır. Diğer taraftan, yeni hükümet işsizlikte kalıcı bir düşüş için orta ve uzun vadeli bir strateji belirlemeli. Tersine beyin göçü, kentten köye tersine göçün teşvik edilmesi, istihdam odaklı yatırımların daha çok teşvik edilmesi gibi politikalarla işsizlik birkaç yıl içinde yüzde 5-8 aralığına düşebilir.

TESK olarak bundan önce olduğu gibi bundan sonra da esnafın sorunlarının çözümü için elimizden gelen gayreti göstereceğiz. Esnafın öncelikli sorunlarını ve taleplerini yeni hükümetin tüm üyeleriyle en kısa sürede paylaşacağız. Son dönemde spekülasyonlar tarafından yüksek fiyat hareketleri son bulacak. En önemlisi bu spekülasyonların yaptıkları zararına kalmayacak ve bunlara da artık iyi bir denetim gelecek. Bu denetim sonucunda patetes ve soğan gibi ürünlerin fiyatları gerçek seviyesine gelecek. En önemlisi Cumhuriyetimizin kuruluşunun yüzüncü yılına sadece 5 yıl kaldı. Yüzüncü yılında güçlü bir Türkiye, güçlü bir esnafla olacaktır."

NAİL OLPAK
DEİK (Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu)
Yönetim Kurulu Başkanı

**"Demokrasi,
sistemde değişim,
iktidarda istikrar"**

"Seçimler demokrasinin önemli bir yapı taşıdır... Bu seçim, sandıktan çıkan sonuçtan bağımsız olarak, ülkemiz demokrasi tarihi açısından

dan yeni bir dönemin başlangıcı anlamına geliyor.

Halkımız, güçlü bir yürütme için iradesini Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi için ortaya koyarken Meclis'i de aynı yönde yaptırdı ve siyasi istikrara tam not verdi. Umutların pusulalara işlendiği bugünün sonucu, 'güçlü Yürütme ve güçlü Meclis'tir.

95 yıllık siyasi geleneğimizde, önemli bir kilometre taşını geride bırakıyor ve 16 Nisan referandumuyla hayatımıza zaten girmiş olan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemiyle, hep birlikte yeni bir sayfa açıyoruz. Eminim ki, Cumhuriyetimiz'in kuruluşundaki güçlü Türkiye iradesi, bu sistemle daha da perçinlenecektir. Bu değişim, hepimiz, en çok da gücünü artırarak yoluna devam eden Türkiye için bir dönüm noktasıdır. Bu seçimin kazananı, ülkemizi gelecek hedeflerine ulaştırmak için büyük bir irade sergileyen Türk milleti olmuştur.

DEİK olarak, bu yeni dönemde de her zamanki gibi, Türkiye'nin ekonomik gücünü tüm dünyada başarıyla temsil etmeye devam edeceğiz. Türk iş dünyasının tamamını buluşturan bir platform olarak, gerek yabancı yatırımların gerekse ülkemiz dış ticaretinin artması için yürüttüğümüz ticari diplomasi faaliyetlerini, daha da yüksek bir motivasyonla sürdüreceğiz. Daha da güçlü bir ekonomi, daha da ileri bir demokrasi ve çok daha büyük bir Türkiye için çalışmaya devam edeceğiz."

AYHAN ZEYTİNOĞLU
İKİV (İktisadi Kalkınma Vakfı) Yönetim Kurulu Başkanı

"AB çıpasının geçerlilik kazanması ve reformlara geri dönülmesi elzemdir"

"Yeni dönemde ülkemiz için önemli bir çıpa olan AB sürecinin yeniden canlandırılmasına yönelik gerekli adımların atılması, OHAL'in sona ermesi, ekonominin ihtiyaç duyduğu yapısal reformlara hız verilmesi ve siyasi alanda demokratik bir hukuk devletinin gereği olan ilerlemelerin sağlanmasını bekliyoruz.

Dünya dengelerinin değiştiği, ticaret savaşlarının dünyadaki üretim ve tüketim eğilimlerini etkilediği, yakın bölgelerde çatışma ve istikrarsızlığın devam ettiği kırılğan bir uluslararası ortamdan geçmekteyiz. Ekonomideki sorunların aşılması ve kalkınma hamlesinin devamı açısından, uluslararası sermaye akışlarının sağlanması için AB çıpasının geçerlilik kazanması ve reformlara geri dönül-

mesi elzemdir. Türkiye'de güçlü yürütmenin yanında etkili bir yasama ve bağımsız yargının da bu yeni dönemde pekişeceğini ümit ediyoruz."

ORHAN TURAN
TÜRKONFED (Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu) Yönetim Kurulu Başkanı

"Ekonomi ve demokrasi için uzlaşma vakti"

"Üyesi 29 federasyon ve 235 dernek ile Türkiye'nin en kapsayıcı iş dünyası çatı örgütü olan TÜRKONFED olarak 'Demokrasi ve ekonomi için uzlaşma zamanı' çağrısında bulunuyoruz. Zaman, 'demokrasi ve ekonomi' için 'uzlaşma' zamanıdır.

İş dünyası olarak beklentilerimizi tekrar kamuoyuna hatırlatmakta fayda görüyoruz. Evrensel ölçülerde kişi hak ve özgürlüklerine saygılı, katılımcı ve çoğulcu demokrasi, piyasa ekonomisinin hukuksal ve kurumsal alt yapısının güçlendirilmesi, dış politikada ise barışçıl, iyi komşuluk ile ekonomik ve ticari diplomasi ön plana çıkarılması konuları yeni seçilen cumhurbaşkanımızın icra programında yer almalıdır. Bütün Cumhurbaşkanlığı adaylarının programlarında ve taahhütleri arasında yer alan OHAL'in bir an evvel kaldırılması bu programın başlangıcı için çok iyi bir adım olacaktır.

Gelişmiş bir ekonomi ancak gelişmiş bir demokrasi kültürüyle mümkündür. Gelişmiş bir demokrasinin inşasının temeli, kurumsal bir yaklaşım ve katılımcı ruhla ülkemizin; kapsayıcı ve bütünleştirici bir sivil anayasayı hazırlanması da hala gündemimizdeki yerini korumaktadır.

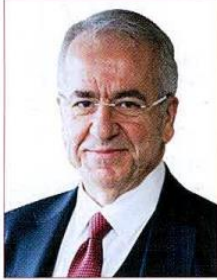
Dünyanın hızlı bir değişim ve dönüşüm yaşadığı günümüzde, bu dönüşümün en önemli parçası olan dijitalleşme adına Türkiye'nin; tüketen değil, üreten ve geleceği tasarlayan bir stratejiye sahip olması öncelikli hedef olmalıdır. Bu hedefe ulaşmak için; tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde topyekûn dönüşümün daha güçlü desteklenmesine; KOBİ'lerin verimlilik seviyelerinin yükseltilmesine, kalite, kurumsal yönetim, rekabet gücü gibi alanlarda niteliksel gelişim sağlanmasına, kadınların reel ekonomide güçlendirilmesine ve yatırımların reel sektöre yönlendirilmesine ihtiyaç vardır.

Toplum, iş ve siyaset dünyası olarak, ortak akılla el ele vererek ülkemizin demokrasi standartlarını ve refah düzeyini yükselteceğimize inanıyoruz."

KAPAK

EROL BİLECİK
TÜSİAD (Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği)
Yönetim Kurulu Başkanı

“Şimdi toplumsal uzlaşma içinde reform zamanı”

“Seçimlerin ardından, 21. yüzyılda Türkiye’ye yakışan güçlü bir demokrasi sınavımız devam ediyor. İlk uygulamanın sonraki dönemler için emsal olacağı bilinciyle yeni

meclisimizin katılımcı kanun yapma, etkin denetim ve partiler arası uzlaşmaya dayalı yeni bir çalışma geleneği oluşturmayı başarmasını temenni ediyoruz. Şimdi yeni yasama ve yürütme erkinin acil olarak odaklanması gereken kapsamlı bir politika ve reform gündemi var:

- Hukuk devletinin ve özgürlüklerin en ileri demokrasiler düzeyinde tesisi;
- Yüksek enflasyon ve cari açık sorunlarının çözümüne yönelik akılcı bir ekonomi programı ve mali disiplin;
- Bağımsızlığı ve kararları ile ulusal ve uluslararası düzeyde güven veren bir Merkez Bankası ve tüm kurumlarda liyakat temelli atama sistemi;
- Vergi reformu ile verginin tabana yayılması ve kayıt dışılık ile etkin mücadele;
- 4. Sanayi Devrimi’nin temeli olan dijital dönüşüme ve doğayla uyumlu nitelikli büyümeye uygun bir kalkınma anlayışı;
- Türkiye’nin en önemli küresel güçlerinden birinin insan kaynakları olduğunun bilinciyle ve toplumsal uzlaşma içinde hazırlanacak köklü bir eğitim reformu;
- Eğitim, çalışma yaşamı, karar alma ve toplumsal yaşamın her alanında kadın-erkek eşitliğinin sağlanması;
- Uluslararası rekabet gücümüz ve dünyanın bütün bölgelerine yönelik etkimiz açısından elzem olan Avrupa Birliği’ne uyum sürecinin hızlanması.

Türk iş dünyasının ulusal ve uluslararası düzeyde en önde gelen sivil toplum kuruluşu olan TÜSİAD olarak ülkemizin 21. yüzyılda güçlü bir demokrasi, güçlü bir ekonomi ve refah seviyesi yüksek bir toplum olması için her zaman olduğu gibi azim ve kararlılık içinde seferber olacağız.”

ABDURRAHMAN KAAN
MÜSİAD (Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği)
Genel Başkanı

“Meselemiz Türkiye’dir”

“Halkımız bu seçimde de güçlü Türkiye’den, güçlü liderden, istikrardan, adaletten ve kalkınmadan yana oyunu kullanmıştır; hayırlı uğurlu olsun. 24 Haziran Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Seçimleri, diğer seçimler gibi çıktığımız ‘Güçlü Türkiye’ yolunda, bir duraktı ve bizler bu duracağı sağ salim geçtik. Şimdi vakit, ‘meselemiz Türkiye’dir diyerek ülkemiz için canla başla çalışma vaktidir.”

AHMET ERDEM
YASED (Uluslararası Yatırımcılar Derneği)
Yönetim Kurulu Başkanı

“Yatırım ortamını iyileştirecek ekonomik ve yasal makro reformların hızla hayata geçirilmesi yeni dönemde de önemli”

“Türkiye’ye doğrudan yatırım yapmış uluslararası yatırımcı şirketlerin en önemli temsilcisi olan YASED olarak temennimiz Türkiye’nin refah içinde yarınlara ulaşmasıdır. Ülkemizin, global ekonomiye entegrasyonunu artırarak kalkınma sürecini devam ettirmesi ve yatırım ortamını iyileştirecek ekonomik ve yasal makro reformların hızla hayata geçirilmesi yeni dönemde de önem taşımaktadır. Bugünden itibaren, uzun ve meşakkatli çabalarla oluşturulan sürdürülebilir yatırım akışının ve her alanda küresel rekabet gücümüzün artırılması için, yatırım ortamının iyileştirilmesi çalışmalarımıza hız kesmeden devam etmemiz gerekmektedir. Bu nedenle ülkemizin ihracat hacminin arttırılmasında, bölgesel bir yatırım merkezi olarak konumlandırılmasında ve sürdürülebilir ekonomik büyümesinde çok önemli bir katkıya sahip olan uluslararası doğrudan yatırımları arttıracak politikaların en önemli öncelik olması, ülkemiz için bugün her zamankinden çok daha önemlidir. YASED olarak, ülkemizi bu hedeflere taşıyacak tüm ekonomik ve yapısal reformlara destek vermeye hazır olduğumuzu ve uluslararası yatırımcılar olarak, ülkemizin potansiyeline olan inanç ve desteğimizin tam olduğunu iletirim.”

KUDRET ÖNEN
TİSK (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Yönetim Kurulu Başkanı

“Yeni Sistem’de ortak hedef; ‘Güçlü Türkiye’ için daha çok üreten, rekabetçi sanayi”

“Halkın iradesi ve demokrasinin zaferi ile tecelli eden seçimde, Cumhurbaşkanlığı ve Hükümet Sistemi’nin ülkemiz için büyük kazanımlar

sağlayacağı inancındayız. Hukuk, adalet ve demokrasi üçlüsünün, güçlü bir ekonominin tamamlayıcıları olduğuna inanıyoruz. Ülkemizin küresel rekabet gücünü artırabilmek, istikrarlı bir büyüme sağlayabilmek bu üç temel unsur ile bağlantılıdır.

İşletmeler üzerindeki yüklerin azaltılması, rekabet gücümüzü artıracaktır. Yüksek rekabet gücü, sanayiye dayalı güçlü bir ekonomi ve ihracatta başarıyı sağlayacaktır. Rekabet gücümüzün geliştirilmesi ülkemize daha fazla yatırım çekilmesine imkan tanıyacaktır. Yatırımlar, üretim ve ihracatımızı artırarak istihdamı destekleyecektir.

Beşeri sermayenin niteliğinin artırılması, doğal kaynakların yenilenmesi ve geliştirilmesi, Ar-Ge çalışmalarının teşvik edilmesi ve teknolojik gelişmelere hızla uyum sağlanması, rekabet gücüne olumlu etki yapacaktır.

İhracat kapasitemizi artırmak en önemli önceliğimizdir. Bu çerçevede Avrupa Birliği ile ilişkilerin canlandırılması, uluslararası pazarlarda ekonomik ilişkilerimizin güçlenmesini sağlayacaktır.

Türk işverenleri olarak, daha çok üreten Türkiye için, işgücü piyasalarındaki katılıkları ve işletmeler üzerindeki mali yükleri ortadan kaldıracak, makroekonomik istikrarı sağlayacak, yapısal reformlarla verimliliği ve dolayısıyla küresel rekabet gücümüzü artıracak stratejilerin milletin iradesiyle seçilen yeni hükümet tarafından öncelikle geliştireceğine olan inancımız tamdır.

Sanayi 4.0’a ve dijital dönüşüme uyumlu, nitelikli işgücü ihtiyacını karşılayacak mesleki eğitimin yaygınlaştırılması güçlü Türkiye için şarttır. Eğitim-istihdam ilişkisi, işgücünün niteliği ve becerilerin artırılması amacıyla alınacak önlemlerle kuvvetlendirilmelidir. TİSK ve tüm sendikalar, gençlerimizi iş yaşamıyla tanıştırmaya yönelik bugüne kadar gerçekleştirdikleri çalışmaları artan bir tempo ile sürdürecektir. Mesleki eğitimin her alanında yeni teşvikler ile donatılması bu süreci hızlandırır.

Büyüme stratejisinin temelini, sanayinin gelişimi ve teknolojik dönüşümü oluşturmaktadır. Rekabet gücü, verimlilik ve istihdam artışına imkan sağla-

yabilecek dijital dönüşüm, sanayimizin verimliliği için çok önemlidir. Yüksek teknolojiye dayalı üretim süreçlerinin desteklenmesi sanayimizin rekabetçiliğini artıracaktır.

Ülkemizin rekabet gücünü koruyabilmesi için asgari ücret, ekonomik ve sosyal dengeler gözetilerek belirlenmelidir. Asgari ücretin kalıcı, sürdürülebilir ve daha fazla çalışana kapsayacak bir seviyeye ulaşabilmesinin, yatırım ortamının güçlendirilmesi ve iyileştirilmesine bağlı olduğuna inanıyoruz. Küresel dünyada varlık gösterebilmek için ülkemizdeki asgari ücret sisteminin daha geniş bir perspektifle daha rasyonel ve makroekonomik verileri gözetilen bir bakış açısıyla güncellenmesi gereği ortadadır.

Toplumsal barış, birlik ve beraberlik kültürümüzün güçlenmesi güven ve istikrar getirir. Yeni dönemde; işvereni, işçisi, kamu çalışanı, çiftçisi, memuru ile her kesiminden insanımızın, özellikle geleceğimiz olan gençlerin müreffeh ve huzurlu bir ülkede yaşamasını sağlayacak, ekonomik ve yapısal reformların destekçisi olacağız.”

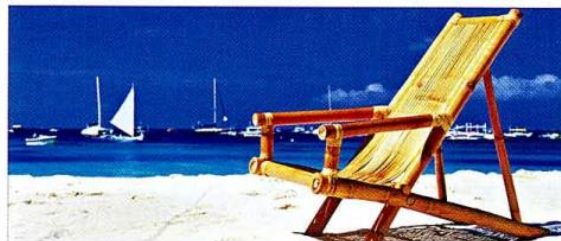
TİMUR BAYINDIR
TÜROB (Türkiye Otelciler Birliği)
Yönetim Kurulu Başkanı

“Ekonomide yeni bir atılım dönemi bekliyoruz”

“Kazanan demokrasimiz olmuştur. Turizm dünyasının temsilcileri olarak, her zaman istikrardan ve büyüyen Türkiye’den yana olduk. Belirsizlik ortamının kalkması

ile ekonomide ve turizm sektöründe canlılık artacaktır. Turizm, Türkiye ekonomisinin vazgeçilmezidir. Yeni dönemde kurulacak hükümet ile uyumlu ve daha da yüksek bir motivasyonla çalışarak ‘kamu-özel sektör’ işbirliğinde turizmde atılım dönemini başlatacağımızı umuyoruz. Bu dönemde yapısal reformlar hızlandırılmalı ve ekonomi ana gündem maddesi olmalıdır. Ekonominin ve dolayısıyla sektörümüzün büyümesi, gelişmesi için elimizden gelen tüm katkıyı sunacağız.”

KAPAK

MEMİŞ KÜTÜKCÜ OSBÜK (OSB Üst Kuruluşu) Yönetim Kurulu Başkanı

“Artık bizim için reformlara hız verme, daha fazla çalışma ve daha fazla üretme zamanı”

“Artık bizim için reformlara hız verme, daha fazla çalışma ve daha fazla üretme zamanıdır. Türkiye'nin üreten gücü organize sanayi bölgeleri olarak

bugüne kadar hep istikrardan, güvenden ve üretimden yana olduk. Bundan sonra da bu anlayışla çalışarak, planlı sanayileşmede şehirlerimizin ve ülkemizin kalkınmasında itici güç olmaya devam edeceğiz.”

ERDAL BAHCIVAN İSO (İstanbul Sanayi Odası) Yönetim Kurulu Başkanı

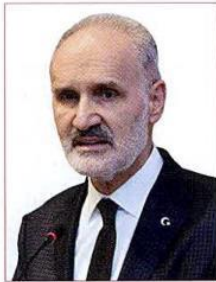

“Yeni dönemde ekonomi ana gündem olmalı, istikrar her açıdan korunmalı”

“Yeni yönetim modeli Cumhurbaşkanlığı Sistemi'nin ilk seçimine halkımızın yüksek katılım sağlaması dünyaya örnek olacak bir davranıştır.

Halkımız sorunlarına ve beklentilerine yönelik çözümleri her zaman olduğu gibi seçimlerde ve sandıkta görüyor. Demokrasi adına bu önemli ve kıymetli bir toplumsal özelliğimizdir. Oluşan neticelerin hayırlı olmasını diliyoruz. Yeni dönemde istikrarın her açıdan korunmasına önem verilerek ekonominin ana gündem maddesi olmasını bekliyoruz.”

SEKİB AVDAGIÇ İTO (İstanbul Ticaret Odası) Yönetim Kurulu Başkanı

“Seçim sonuçları bize Türkiye'nin ilk gündem maddesinin üretim, yatırım ve büyüme olduğunu söylüyor”

“Seçim sonuçları bize Türkiye'nin ilk gündem maddesinin üretim, yatırım, büyüme olduğunu söylüyor. İş dünyamızı yeni atılım döneminde; yeni atılımlara, yeni yatırımlara çağırıyorum.

İnanıyorum ki Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde hem 2023 vizyonunu daha çabuk gerçekleştireceğiz hem de ilk 10 ekonomi he-

defimizi daha hızlı yakalayacağız. Zihniyet değişikliği ile yerli ve milli üretim projelerimiz kalkınmamızın lokomotifi olacaktır.

Türkiye'nin küresel ekonomide güçlü bir şekilde yer alması, dijital kalkınmayla bilgi ekonomisiyle mümkün olacak... Seçim sonrası planlarımızda ileri teknolojiye dayalı bir ufuk planlıyoruz. Dijital kalkınma ile Türkiye'yi çok daha ileri taşıyacak bir yol haritasının oluşturulmasından yanayız... Elbette temel öncelik yapısal reformların hızlandırılmasıdır. Piyasa tarafında da reel sektörde de oyun değiştirici politikaları hayata geçirmeliyiz.

24 Haziran'dan itibaren ekonomide en önemli 'çıpa'lardan biri devlet refleksini hızlandıracak Cumhurbaşkanlığı sistemi olacak. Yeni sistemle birlikte güçlü liderlikle beslenen yönetim biçiminin ekonomideki pozitif yansımalarını hep birlikte yaşayacağız.... Türkiye nasıl siyasette eski kapasiteyi zorlayıp kendine yeni alan açıyorsa ekonomide de devletimizin alacağı hızlı kararlara yetişebilmek için iş dünyası olarak ilave yatırımlara gideceğiz. İş dünyamızı yeni atılım döneminde; yeni atılımlara, yeni yatırımlara çağırıyorum.”

NURETTİN ÖZDEBİR ASO (Ankara Sanayi Odası) Yönetim Kurulu Başkanı

“Türkiye, Cumhurbaşkanlığı Sistemi ile yeni bir hikaye yazacaktır”

“Seçimin galibi Türkiye olmuştur. Türkiye, bu seçimlerle tüm dünyaya demokrasi dersi vermiştir. Bu seçimle ilk defa uygulanacak olan Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemiyle Türkiye yeni bir hikaye yazacaktır. Yeni sistemle Türkiye, prangalarından kurtuldu. Daha hızlı karar alıp uygulayabileceğimiz bu sistemle erkler birbirinden ayrılacak, işler daha hızlı yürüyecek, bürokratik imparatorluklar yıkılacak.

Seçimin sona ermesiyle gerginlikler ve kutuplaşmalar bir yana bırakılıp ülkenin geleceğine odaklanmamız gerekir. Belirsizlik artık sona erdi. Bundan sonra Türkiye'yi hedeflerine ulaştıracak reformlara ve özellikle ekonomiye odaklanmamız gerekir. Yatırım ve üretim ortamını iyileştirecek yapısal reformları ve özellikle mesleki eğitim reformunun süratle gerçekleştirilmesi için çaba göstermeliyiz. İş dünyasına da sesleniyorum: Seçimler geride kaldı, belirsizlik sona erdi. Artık tüm gücümüzle işimize dönelim, üretime ihracata ve bu ülkeye katkı vermeye devam edelim.”

Sanayiciler, iş anlaşmazlıklarında hızlı ve ekonomik çözümü buldu

Istanbul Sanayi Odası (İSO), iş anlaşmazlıklarını hızlı, ekonomik ve tarafsız bir şekilde çözüme kavuşturan arabuluculuk sistemini düzenlediği seminerde tanıttı. "Hukuki Uyuşmazlıklarda Arabuluculuk Sistemi" seminerinde, iş davalarının en yaygın çözüm yönteminin uygulanmasına yönelik detaylı bilgiler oda üyesi sanayicilere aktarıldı.

İSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı **İrfan Özhamaratlı**'nin ev sahipliğinde Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Musa Heybet ve Arabuluculuk Daire Başkanı Hakan Öztatar'ın katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda, 1 Ocak'ta hizmete giren **İSO** Arabuluculuk Merkezi'nin tanıtımı da gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı **İrfan Özhamaratlı**, arabuluculuk sürecinin 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda dava şartı haline geldiğini hatırlatarak, "Yılbaşından bu yana binlerce uyuşmazlığın bu yolla çözüldüğünü ve dava açılma sayılarının oldukça düştüğünü biliyoruz" dedi.

Özhamaratlı şunları söyledi: "Arabuluculuk yöntemi tercih ettiğinizde dava boyunca yapmak zorunda kalacağınız bilirkişi ücreti, keşif harcı, posta giderleri gibi tüm masraflardan tasarruf etmiş olursunuz. Arabuluculuk süreci mahkemeye göre daha kısa sürer, gizlilik esastır. Sonuç, tarafların kontrolindedir. Mevcut hukuki durumun değil, tarafların menfaatlerinin korunmasını amaçlar. Karşı tarafla aranızda hukuki bir uyuşmazlık çıktıktan sonra, mahkemede dava açmadan veya tahkime başvurmadan önce arabulucuya gidebileceğiniz gibi, mahkemede dava açtıktan sonra da arabulucuya gidebilirsiniz."

Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Daire Başkanı Hakan Öztatar ise şunları söyledi: "Türkiye'de 1 Ocak-1 Haziran tarihleri arasında iş mahkemelerinde açılan dava sayısı 24 bin 620 dosya oldu. Geçen yıl aynı dönemde açılan dava sayısı 105 bin idi. Aradaki fark arabuluculuk sisteminden kaynaklanıyor. Sonuç ümit verici."

EKONOMİ | ANALİZ

SEÇİM BELİRSİZLİĞİ BİTTİ

GÖZLER 'YENİ DÖNEM'E ÇEVİRİLDİ

TÜRKİYE, CUMHURBAŞKANLIĞI SİSTEMİNİN KABUL EDİLDİĞİ 16 NİSAN REFERANDUMU SONRASI İLK KEZ SANDIK BAŞINA GİTTİ. RECEP TAYYİP ERDOĞAN YENİ HÜKÜMET SİSTEMİNİN İLK CUMHURBAŞKANI OLDU. SEÇİM BELİRSİZLİĞİNİN SONLANMASI HEM İŞ ÄLEMİNDE HEM DE PİYASALARDA OLUMLU YANKI BULDU. 'YENİ DÖNEM'DE EKONOMİNİN GÜNDEMİN İLK SIRASINDA YER ALMASI TALEP EDİLİRKEN, KABİNE VE EKONOMİ POLİTİKALARININ NASIL ŞEKİLLENECEĞİ MERAK EDİLİYOR.

24 HAZİRAN Cumhurbaşkanlığı ve 27. dönem milletvekili seçimleri, Recep Tayyip Erdoğan'ın ilk turda Cumhurbaşkanlığı seçimini kazanması ve Cumhur İttifakı'nın meclisteki çoğunluğu elde etmesiyle sonuçlandı. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci tura kalmamış olması, 8 Temmuz tarihine dek muhtemel seçim belirsizliğini de ortadan kaldırmış oldu. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ilk turda seçimi kazanması Türk iş dünyasında olumlu karşılandı. Seçimlerin ardından gerek iş dünyasının gerekse yerli ve yabancı yatırımcıların gözü yeni döneme çevrildi. Odak nokta ise kabine ve ekonomi politikalarının nasıl şekilleneceği... Yapılan değerlendirmelerde; seçim belirsizliğinin kısa sürede ortadan kalkmasının bir avantajla çevrilmesi gerektiği vurgulanırken, ekonomideki sorunların acilen ele alınması yeni dönemde öncelikli başlık olarak gösteriliyor. Ana gündemin üretim ve yatırım olmasını talep eden iş insanları, yabancı yatırımların önünün açılması için OHAL'in bir an önce kaldırılmasını ve yapısal reformlara hız kazandırılmasını istiyor. İş dünyasının ortak beklentilerden biri de bürokrasinin azaltılması. Türkiye'nin önde gelen örgütlerinden bazılarının seçim sonrası değerlendirmeleri özetle şöyle:

TOBB: Türkiye güçlü ve sağlam bir demokrasi geleneğine sahip olduğunu bir defa daha ortaya koydu. Türkiye'nin son yıllarda elde ettiği tüm kazanımların temelinde, güven ve istikrar yatıyor. Dolayısıyla önümüzdeki yeni dönemde bu güven

ve istikrarla yeni bir sıçrama gerçekleştirmek mümkün. Ülkemizde son 3 yılda 4 farklı seçim süreci yaşadık. Artık ekonomiye, reformlara odaklanarak geleceğin büyük Türkiye'sini inşa zamanıdır.

TÜSİAD: Seçimlerin ardından, 21. yüzyılda Türkiye'ye yakışan güçlü bir demokrasi sınavımız devam ediyor. İlk uygulamanın sonraki dönemler için emsal olacağı bilinciyle, yeni meclisimizin katılımcı kanun yapma, etkin denetim ve partiler arası uzlaşmaya dayalı yeni bir çalışma geleneği oluşturmayı başarmasını temenni ediyoruz. Yeni yasama ve yürütme erki acil olarak reformlara odaklanmalı, bağımsızlığı ile güven veren bir Merkez Bankası, akılcı bir ekonomi programı, mali disiplin ve vergi reformu ile yola devam etmeli.

TİM: Erken seçim kararının, mevcut belirsizliğin ve yeni yönetim sistemimizin tam anlamıyla uygulanması için gerekliliğine dikkat çektiğimiz gibi bürokrasinin azaltılması başta olmak üzere yeni sistemin vadedtiği yeniliklerin de takipçisi olmayı sürdüreceğiz. Başarılı geçen seçim döneminin ardından ihracat ailesi olarak beklentimiz her zamanki gibi istikrarlı beş yıllık dönem ve hızlı karar alınmasını sağlayacak yeni sistemin bileşenlerinin tam anlamıyla uygulanması olacak.

MÜSİAD: Halkımız bu seçimde de güçlü Türkiye'den, güçlü liderden, istikrardan, adaletten ve kalkınmadan yana oyunu kullanmıştır. 24 Haziran Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Seçimleri, diğer seçimler gibi çıktığımız güçlü Türkiye yolunda, bir durak ve bizler bu durak sağ salım geçtik. Şimdi vakit, meselemiz Türkiye'dir diyerek ülkemiz için canla başla çalışma vaktidir.

TÜRKONFED: Evrensel ölçülerde kişi hak ve özgürlüklerine saygılı, katılımcı ve çoğulcu demokrasi, piyasa ekonomisinin hukuksal ve kurumsal alt yapısının güçlendirilmesi, dış politikada ise barışçıl, iyi komşuluk ile ekonomik ve ticari diplomasi'nin ön plana çıkarılması konuları yeni seçilen Cumhurbaşkanlığımızın icra programında yer almalıdır. Bütün Cumhurbaşkanlığı adaylarının programlarında ve taahhütleri arasında yer alan OHAL'in bir an evvel kaldırılması bu programın başlangıcı için çok iyi bir adım olacaktır.

ISO: Yeni yönetim modeli Cumhurbaşkanlığı Sistemi'nin ilk seçimine halkımızın yüksek katılım sağlaması dünyaya örnek olacak bir davranış oldu. Halkımız sorunlarına ve beklentilerine yönelik çözümü her zaman olduğu gibi seçimlerde ve sandıkta görüyor.

EKONOMİ | ANALİZ

Demokrasi adına bu önemli ve kıymetli bir toplumsal özelliğimiz. Yeni dönemde istikrarın her açıdan korunmasına önem verilerek ekonominin ana gündem maddesi olmasını bekliyoruz.

İTO: Seçim sonuçları bize Türkiye'nin ilk gündem maddesinin üretim, yatırım ve büyüme olduğunu söylüyor. İş dünyamız yeni dönemde; yeni atılımlara, yeni yatırımlara çağırıyoruz. Piyasa tarafında da reel sektörde de oyun değiştirici politikaları hayata geçirmeliyiz. Seçim sonrası planlarımızda ileri teknolojiye dayalı bir ufuk planlıyoruz. Dijital kalkınma ile Türkiye'yi çok daha ileri taşıyacak bir yol haritasının oluşturulmasından yanayız. Elbette temel öncelik yapısal reformların hızlandırılması.

YASED: Ülkemizin global ekonomiye entegrasyonunu artırarak kalkınma sürecini devam ettirmesi ve yatırım ortamını iyileştirecek ekonomik ve yasal makro reformların hızla hayata geçirilmesi yeni dönemde de önem taşıyor. Bugünden itibaren, uzun ve meşakkatli çabalarla oluşturulan sürdürülebilir yatırım akışının ve her alanda küresel rekabet gücümüzün artırılması için, yatırım ortamının iyileştirilmesi çalışmalarımıza hız kesmeden devam edeceğiz.

YENİ MAKRO İHTİYATI TEDBİR PAKETİ HAZIRLANIYOR

24 Haziran seçim sürecinde en çok tartışılan konu olan ekonomi, yeni dönemde de gündemin ilk sırasında yer alıyor. Çift haneli enflasyon, yüzde 10'un üzerindeki işsizlik ile 57 milyar doları aşan cari açık yeni dönem ekonomi yönetiminin önündeki en önemli problemler olarak öne çıkıyor. Seçimlerin

ardından oluşacak yeni parlamento ve hükümetin daha önce açıklanan önlemleri hızla hayata geçirmesi bekleniyor. Atılması beklenen adımların önemli bir kısmı idari düzenlemelerden oluşuyor. Ayrıca yeni dönemde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de çok sayıda düzenleme hayata geçirilebilecek. Yeni dönemde öncelikle yeni bir makro ihtiyati tedbir paketi hazırlanması bekleniyor. Yanı sıra Vergi Usul Kanunu ve Gelir Vergisi Kanunu taslakları da yeniden ele alınacak. Sonbahar aylarından itibaren sıkı maliye politikası için hazırlık yapılması düşünülürken, yeni para politikası da hayata geçirilecek.

YAPISAL REFORM BEKLENTİSİ

Hükümetin yapısal önlemler arasında sayılan hukuk reformu, gelir ve kurumlar vergisi reformları ile demokratik özgürlüklerin artırılması yönünde bazı adımlar atması da bekleniyor. OHAL'in kaldırılması bu alandaki ilk beklenti haline geldi. Ekonomik alandaki yapısal reform beklentilerinin başında ise enflasyonla mücadelede yeni çerçeve bekleniyor. Tarım fiyatları ile kamu fiyat politikasının enflasyona destek verecek şekilde yeniden organizasyonu da yapısal reformlar arasında bulunuyor. Diğer yandan önemli yapısal reformlar arasında bulunan, görece olarak uzun vadeli Türkiye'nin yüksek dış ticaret açığı verdiği ya da ithalat bağımlılığı bulunan malların yerli olarak üretilmesi konusunda çeşitli girişimler başladı. Proje bazlı teşvik sistemi kapsamındaki bazı yatırımlar ile Sanayi Bakanlığı'nın yürüttüğü destek programı bu konuda cari açığı düşürmek için kullanılıyor.

EKONOMİYLE İLGİLİ BAKANLIK SAYISI ÜÇE İNECEK

Yeni dönemde ekonomi yönetimi, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile daha seri kararlar almaya olanak sağlayacak şekilde yeniden yapılandırıldı. Hazine ve Maliye, Sanayi ve Teknoloji ile Ticaret bakanlıkları 3 yerde bütünleştirilecek. Ekonomi alanında 6 olan ilgili bakanlık sayısı 3'e indiriliyor. Başbakan Yardımcılığına bağlı Hazine Müsteşarlığı yeni yapılanmada Maliye Bakanlığı ile bir arada olacak. Maliye Bakanlığı'nın adı da "Hazine ve Maliye Bakanlığı" olarak değiştirilecek. İhracatın 500 milyar dolara yükseltilmesi ve İstanbul'un dünyanın finans merkezi olması hedefiyle Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Ekonomi Bakanlığı da "Ticaret Bakanlığı" adı altında birleştirilecek. Yeni sistemde tüm bakanlıkları ilgilendiren konularda faaliyet yürütecek olan doğrudan cumhurbaşkanına bağlı 4 ofis de kuruluyor. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile yeniden şekillenecek kabinede, ekonomi yönetiminde bakanlıkların yanında etkin yapılardan biri de ofisler olacak. Öyle ki açıklanan taslakta Hazine ve Maliye Bakanlığı yanında "finans ofisi" oluşturulması dikkat çekiyor.

PIYASANIN TEPKİSİ OLUMLU AMA SINIRLI KALDI

Piyasalar, 24 Haziran'daki seçim sonuçlarına pozitif yönde tepki verdi, ancak olumlu etki kısa sürdü. Seçim belirsizliğinin ortadan kalkması her ne kadar piyasaya nefes aldırda da, yeni ekonomi yönetimi ve politikalara yönelik belirsizlik nedeniyle görünüm yeniden temkinli duruşa döndü. Seçim öncesi son işlem gününde 4,66 civarında kapanan dolar/TL, seçim sonuçlarının ardından 4,53 seviyelerine kadar geriledi ve TL yüzde 3'e yakın kazançla gelişen ülke para birimleri arasında dolar karşısında değer kazanan tek para birimi oldu. Ancak TL, kazançlarını geri vererek yeniden seçim öncesi seviyelere geldi. Seçim sonrasında yüzde 3,5 yükselişle başlayan borsa da yukarı yönlü hareketinde hız kesti. Benzer tablo faiz cephesinde de yaşandı. Düşüşle açılan tahvil faizlerinde ardından sert yükseliş gözlemlendi. Seçim sonrası yüzde 16'nın altına inen 10 yıllık gösterge tahvilin bileşik faizi yeniden yüzde 17'nin üzerine çıkarken, iki yıllık gösterge tahvil ise yüzde 19 seviyesinden aşağı yönlü olarak uzaklaşamadı. Yeni ekonomi yönetimi ve uygulanacak politikalar üzerinden yerli ve yabancı yatırımcının tekrar TL cinsli varlıklara güveninin sağlanmasının önemine dikkat çeken analistler, söz konusu alanlar açıklığa kavuşmadıkça piyasada temkinli, dalgalı seyrin sürmesini bekliyor.

